

1. Tétel.

Világirodalom. Homéroszi eposzok

Görög istenek.

- **Zeusz:** istenek király, egek ura, jele villám
- **Hadész:** Alvilág ura
- **Poszeidón:** Tengerszere ura. (Ők hárman a főistenek, és testvérek)
- **Héra:** Zeusz felesége és családok védőszentje.
- **Pallasz Athéné:** bölcsesség istennője. Zeusz saját lánya a fejéből pattant ki.
- **Hermész:** istenek hírnöke.
- **Aphrodité:** szerelem és szépség istennője.
- **Árészt:** háború istene
- **Apollón:** Vadászat, költészet orvostudomány istene

Istenek jellemzői:

- Emberszerűek,
- Halhatatlanok
- Ugyan úgy viselkednek, mint az emberek (házasodnak)
- Görög vallás több istenhitűek (politeizmus)

Homérosz Kr.e. 8 században élt. Görög irodalom megteremtője. Személye körül még kérdések vannak. Pl.: élt-e egyáltalán. Ő írta a műveit.

Művei: 1, Iliász (Trójai háború története).

2, Odüsszeia. (Odüsszeusz göröggharcos volt, bolyongását és hazatérését dolgozza fel)

Odüsszeia.

Tartalom:

Trója → harcosaival tengere száll

Kikónok szigete: (kikötnek, de harcba keverednek)→Lótuszevők szigete (aki eszik lótuszból, mindent elfelejt)

Küklopsz szigete (fogságba esnek, Odüsszeusz megvakítja a küklopszot, aki Poszeidón fia volt; azt mondja a neve „senki”, majd a juhok között menekülnek el. Poszeidón innentől kezdve el akarja pusztítani.

Aiolié szigete: (a szelek királyánál vendég - ládába zárja neki a rossz szeleket - emberei kinyitják – elsodorja őket)

Lasztrügónok szigete: (emberevő óriások, elpusztítják a flottát, csak 1 hajó marad.

Kirké szigete: boszorkány, disznóvá változtatja az embereket, de Odüsszeusz kifog rajta; innentől itt vendégeskednek. Istenek Hermészt küldik, hogy figyelmeztesse. jó barátok lesznek

Hádész (az alvilág): ide kell útravaló tanácsért lemennie Teirésziászhoz, a vak jóshoz

Szirének: aki hallja éneküket, odahajózik és megölik. A legénység betömi a fülét, de Odüsszeusz meghallja az árbochoz kötözve.

Szkülla: 6 fejű sárkány, mellette kel elhaladniuk; utána át kell menniük a Kharübdisz nevű örvényen.

Héliosz (a Napisten) szigete: emberei megeszik a Napisten teheneit, egyedül ő éli túl-

Kalüpszó szigete: itt vetődik partra, Kalüpszó nimfa beleszeret és 7 évig nem engedi el. Végül az istenek Hermészt küldik, hogy ráparancsoljon,→tutajt épít, tengerre száll, de Poszeidón vihart küld, majdnem megfullad.

Phaiákok földje: itt ér partot, Nausziká, a király lánya talál, rá → elviszi, az udvarba → felfedi a kilétét és elmeséli kalandjait → a phaiákok hazaviszik Ithakába.

Ithaka: 10 évig tartott a kaland Eközben kérők lepték el Odüsszeusz házát (Pénélopét akarták). Fia, Télemakhosz tanácsot kapott Athénétől (Mentor képében), hogy jutasson Odüsszeusz után. Amíg Odüsszeusz hajózott, Télemakhosz keresi az apját. (Püloszban, Spártában)

Amikor Odüsszeusz hazatér, Athénével találkozik, → megtudja, hogy ellenséges kérők vannak, a házban → inkognitóban megy haza (Athéné öreg koldussá változtatja) → de Télemakhosz és néhány szolga előtt felfedi kilétét.

Íjászverseny, → aki nyer, ahhoz megy, Pénélopé → senki se tudja felhúzni Odüsszeusz régi íját, csak ő → Télemakhosszal lemészárolják az összes kérőt.

Pénélopé próbára teszi, hogy tényleg ő Odüsszeusz (régí ágát nem lehet el mozdítani)

Szerkezete:

- 24 énekből áll. 12 ének a kalandról, 12 hazaéréséről szól (Ithaka).
- A műkezdeten Odüsszeusz Phaiákok földjén van. Az ő visszaemlékezéséről tudjuk meg kalandjait.

Formája: Hexameterben íródott. (Hexameter: antik időmértékes sorfajta).

Mű ideje: 10 év

Jellemzés

Odüsszeusz: Erős, bátor okos, ravasz, furfangos, családszerető, Phalasz Athéné segíti, Poszeidón van ellene. Pénélopé a felesége. Telemakhosz a fia.

Műfaja: Eposz (nagy terjedelmű prózai műfaj kötött formában írott, hőseiket istenek segítik.)

Eposzi kellékek.

- Invokáció (múzsza segítségül hívása)
- Propozíció (téma, tárgy meg jelölése)
- In medias res (középen kezdődő mű)
- Isteni beavatkozás (deus ex machina)
- Állandó jelzők (szereplők jelzése Pl.: Bagoly szemű Pallasz Athéné)